

Sanatın kitabı da, kitabın sanatı da sınırsızlığın sınırında

İstanbul Sıraselviler'e Nisan ortası üç gün boyunca sanat kitapları yağmuru yağdıran border_less imzalı ilk Sanat Kitapları Günleri, ardında sınırsız imkânlarla dayalı, umut dolu ve sınır ötesi bir pozitif enerji ve iki yeni sanatçı kitabı projesi için fon sözünü bıraktı. Pek çok kişi ve kurum desteğiyle ortaya konulan girişime border_less bünyesinde emeği geçen Huo Rf ile Melek Genç'er'e göre, *"Etkinlikte sanatçılar, kurumlar, galeriler, yayınevleri, yazarlar, izleyiciler ile bir arada olmak, paylaşmak, konuşmak, hepimize çok iyi geldi."*

EVRİM ALTUĞ evrimaltug@gmail.com

© Elif Kahveci

Eski ve yeninin, iki yakası bir türlü bir araya gelemeyen Asya ve Avrupa yakasının sürekli yasak aşk yaşadığı İstanbul, Nisan ayı ortasında bir 'ilk'e daha imza attı. Genellikle sanat ve kitap fuarları içinde kendine varlık ve ifade alanı bulmaya çalışan 'Sanat Kitapları' fenomeni, internet üzerinde hizmet veren platform 'border_less' tarafından düzenlenen border_less Art Book Days / Sanat Kitapları Günleri'ne kapı araladı. Üç günde iki bin beş yüz ziyaretçiyi toplayan girişimde Melek Genç'er ve huo rf'nin imzaları başı çekti.

Etkinlik, yine aktif bir sanat mekânı olan Mixer Arts'ın Sıraselviler Caddesi, 35 numaralı adreste yer alan eski adresini üç günlüğüne sahiplenmesiyle de dikkat çekiciydi. Hatta 12 Nisan akşamı Müjgân Ferhan Şensoy ev sahipliğinde açılışı yapılan Sanat Kitapları Günleri yine, yüzlerce kişiyi Kiki isimli gece mekânında Space Girls'ün DJ setine geçtiği bir partiyle buluşturmasını bildi.

12-13-14 Nisan günleri düzenlenen 'Art Book Days', yayınevleri ile sanat alanında üreten, söz söyleyen ve paylaşan kişiler arasında yeni ilişkiler geliştirmeyi amaçlıyordu. Mekânı dolduran kalabalığa ve şahsen, 13 Nisan günü tanık olduğum enerjiye bakacak olursam, bunu da ziyadesiyle başardığını söyleyebilirim. Hatta izlenimlerim bana, gelecek edisyonlarıyla bu projenin, belki de bir açık hava panayırı ile, Beşiktaş, Kadıköy ve Maçka gibi benzeri açık alanlara rahatlıkla taşınabileceğini, dahası ileride gezici bir proje olarak, kimbilir, İzmir, Ankara, Eskişehir, Sinop ve Adana ile Diyarbakır'a bile transfer edilebilecek bir esneklikte olduğunu hissettirdi.

Proje kapsamında en sevdiğim detaylardan biri, o güne değin hakkında hiçbir bilgi ve referansım olmayan sanatçı, tasarımcı, yayıncı ve kurumlarla da yüz yüze, onların ürünleriyle de beş duyumla birden baş başa kalabilmek oldu. Doğrusu maddi imkânsızlıklar sebebiyle tümünü satın alamadığım, uğruna büyük zihinsel ve maddî emek verilen bunca yapıt-yayınla ve müellifleriyle burada gerek ilk defa gerekse sonradan tanışma mutluluğunu yakaladım.

Bir kitaba, bir bilgi kümesine ekranda değil, onun kavram-tasarım-estetik-nesne dörtgeninde fiziksel olarak değmenin, bir kitap kurdunun keyfiydi bu. Daha da güzeli, meslek icabı sürekli kapısını aşındırdığım onca kurum ve kişiyi sırt sırta, yan yana görmek, onların da birbirleriyle olmaktan ne kadar hoşnut olduğuna tanık olmanın sevinciydi, bir ayraç gibi akılda kalan. Tabii bir de İstanbul'un iki yakasının 'bir türlü' bir araya gelmişliğinin zaferimsi coşkusu.

Proje, her yıl etkinlik öncesinde yapacağı açık çağrı ile üretim aşamasında olan bir sanatçı kitabı için 10 bin TL değerinde fon sağlayacağını da ilân etti. Merve Akar Akgün, Merve Elveren, Av. Selim Bilen, Nicole O'Rourke, Sevim Sancaktar ve Mosaic Art Foundation temsilcisinden oluşan danışma kurulunun başvurular arasından değerlendirip seçeceği kitap projesi için yapılan açık çağrı, 1-31 Mart 2019 arasında gerçekleşti.

border_less Art Book Days, kendini "Yayını olan ve(ya) metin üzerine çalışan sanatçıları, inisiyatifleri, müzeleri, galerileri, kurumları ve enstitüleri" bir araya getiren bir bünye olarak tariflemişti. Arşivsel maksatla, resmî bilgileri burada yeniden tekrarlamak gerekirse, 13 Nisan Cumartesi saat 14:30 ve 16:30'da Merve Akar Akgün moderatörlüğünde *Yayıncılık Üzerine Sohbetler* isimli iki oturum gerçekleşti. İlk oturumda sanatçı Merve Ünsal, grafik tasarımcı Okay Karadayılar ve fotoğrafçı Ali Taptık ile sanat yayıncılığına neden ihtiyaç duyulduğu, farklı yayıncılık çeşitleri ve basılı ve dijital yayıncılık konuları tartışıldı.

İkinci oturumda ise yayıncılığın daha teknik kısımlarını ele almak adına Avukat Selim Bilen, Ofset Yapımevi'den Sandra Kohen ve Fil Books'un kurucusu fotoğrafçı Cemre Yeşil ile kitap satışları, kitap basımının hukuki yönleri ve kitap yayıncılık aşamalarında matbaanın nerede konumlanması gerektiği üzerine konuşuldu. Aynı gün 17:00'da Taptık, Ünsal ve Karadayılar tarafından hazırlanan ve şimdilik tek sayı olarak kurgulanan dergi YAY-POP'un lansmanı bandrolsüz standında izleyiciler ile paylaşıldı. 14 Nisan Pazar günü ise saat 15:00 - 16:00 arasında Silva Quartet tarafından bir müzik dinletisi performansı gerçekleşti.

Aynı zamanda Melek Gençer ve bir sanatçı olarak da tanıdığımız Huo Rf etkinlik ardından kimi sorularımızı yanıtladı:

border_less Art BookDays hangi ihtiyaçtan doğdu?

Huo Rf: Özellikle sergiler üzerine kitap üretmenin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Basılı veya online olarak teknik gözetmeksizin, kitap için farklı profesyonellerle bir arada olmak hem içeriği zenginleştiriyor, hem de farklı iş birliklerini beraberinde getiriyor. Ben şimdiye kadar üç solo sergim için bu bağlamda iş birlikleri yaptım ve katalog/kitaplar hazırladım. Üretim aşamasında da çok zorlandım.

Kitap, bir süreci belgelemek adına en doğru, güvenilir ve zengin bir kaynak. Kitap üretmek de, farklı zorlukları beraberinde getiriyor; özellikle dövizin yükselişi ve ekonomiyle birlikte ilerlediğinde, kitap yapmak zorlaşıyor. Bende kitap süreçlerimde çok zorlandım. Bugüne dek daha çok kişisel desteklerle kitaplarımı çıkardım. Bu da sorunun girizgâhı oluyor aslında.

Geçtiğimiz Nisan başında kabul edildiğim Paris AssBookFair'a (<http://parisassbookfair.fr/>) katıldım. 2018 Kasım ayından beri takip ettiğim, başvurduğum ve araştırdığım bir süreçti. Daha öncesinde New York'ta Ps1'da NY Art BookFair'ı (<https://printedmatterartbookfairs.org/>) izleme şansım olmuştu. Melek'le bir yandan çok yakın arkadaşız, o hem kitap üretim süreçlerimi, hem de Paris AssBookFair'a başvuru sürecimi çok yakından biliyor. Aynı zamanda Melek ve ben de çok fazla kitap topluyoruz. Kısacası Art BookDays'in çok fazla tetikleyeni oldu. Ama Palais De Tokyo'da gerçekleşen Paris AssBookFair deneyimim, hem taze hem de çok verimliydi. Fuar sayesinde çok fazla sanatçı, kolektif, sanat öğrencisi ve yayınevi ile tanışma fırsatım oldu. Aynı zamanda çok fazla kitap takası yaptım.

Peki, border_less internet adresi hangi ihtiyaçtan doğdu?

Huo Rf: Melek'le arkadaşlığımız ve sanat algımız çoğu zaman birlikte ilerliyor. Birlikte sergi geziyoruz, ilgilendiğimiz veya sevdiğimiz işleri/yazıları birbirimizle paylaşıyoruz. Bu konudaki ortak paydamız 2018 Ocak ayında border_less (<https://www.border-l-e-s-s.com/>) online metin platformunun ortaya çıkmasına sebep oldu.

Halihazırda tanıdığımız sanat profesyonelleri ile iletişime geçerek başladığımız online yayın için direkt bir ihtiyaç ve hedef belirtemeyiz aslında. Tamamıyla yazar önerilerine açık, farklı lokasyonlardagöremediğimiz, detaylıca gezemediğimiz sergiler ile ilgili bilgi edinme, diğer yandan ise sadece güncel yazılar olmaması koşulu ile Türkçe - İngilizce kendi gücümüzle bir arşiv oluşturma çabası ile ilerliyor.

Melek Gençer: Huo Rf'yle arkadaşlığımız ve iş ortaklığımız beraber Rampa'da çalıştığımız süreçte başladı. Birbirimizin çalışma temposuna hâkimiz ve birbirimizi iyi tamamlıyoruz diye düşünüyorum. Hem border_less internet sitesi hem de border_less Art Book Days'in ortaya çıkma sebebinde,

biraz da beraber çalışmaktan keyif almamız saklı bence. Sürekli bir fikir alışverişi halindeyiz, hem birbirimizle hem de etrafımızda bize destek olanlarla, hepimizin parçası olduğu sanat ortamına bir yerinden destek olmak ve alan açmak niyetindeyiz.

İnternet sitesi Türkçe ve İngilizce. Türkiye'de sanat yazarlığı-eleştirmenliği ve bunun online ile basılı yayıncılıkla ilişkisi üzerine eleştiri ve vizyonunuz nedir ?

Huo Rf / M.Gençer: Burada hikâye çok uzun aslında. Türkiye'de gerçekten sadece sanat yazarlığı ile hayat sürdürülebilmek çok zor. Ekonomik koşullar ortadan kalktığına eleştiri tarafından bakacak olursak eleştirinin de burada algılanma şekli zor olabiliyor. Eleştirinin burada neredeyse olmadığı çok fazla yayının gündemine taşıdığı bir konu aslında.

Şu sıralarda Murat Alat, eleştiri üzerine Art Unlimited'da yazarlarla görüşüyor (<https://www.unlimitedrag.com/single-post/Turkiyede-sanat-elestirisi-1>) ve ilgiyle takip ediyoruz. Türkiye'de ana akım medyaların sanat haberleri, daha çok en çok gezilen sergi, rekor satış yapan müzayedeler, fuarlar gibi etkinlikler üzerinden ilerliyor. Online ve basılı sanat platformlarının ise çok zor sürdürdüklerine eminiz. Basılı kısmı üretim açısından çok maliyetli aynı zamanda sanat dergisi/gazetesi ele almak ise çok keyifli ve canlı. Sadece matbaa maliyeti ile sınırlı değil tabii; ekonomik süreç, yazar telifleri ve çeviriler çok önemli bir kısım.

Biz border_less için çok dinamik yazı paylaşımında değiliz çünkü ciddi bir malî yükümlülüğü beraberinde getiriyor. Türkiye nezdinde beklenti kurumlara dönmek zorunda kalıyor. Çünkü bu konuda Kültür Bakanlığı'nın basılı veya online yayınları desteklediğini duymadık. Maalesef, özel kurumlar sanat yayınları açısından önemli bir kaynak oluşturuyor. Bu konuda hafif karanlık ekonomik taraftan çıktığımızda olumlu birçok gelişme de oluyor aslında. Bu söyleşi için zemin oluşturan SAHA var.

Türkiye'de sanat ortamı ile ilgili olumsuz bir manzara çizmek çok kolay. Ama tutunduğumuz dallar var. SAHA gibi bir kurum sanat yazımını desteklemesi böyle bir alan sağlaması açıkçası bize çok umut veriyor. Sanat yazımı her açıdan çok önemli; sanat üretimini açmak, izleyici ile buluşturmak, tarihi kaydetmek gibi vasıfları beraberinde getiriyor.

İçerisinde olduğumuz dönem ise alanı sıkıştırıyor aslında. Sanatçıların, kurumların, yazarların birbirlerine daha yakın olması gereken bir süreçteyiz bizce. Bir ucunu Art Book Days'e bağlamak gerekirse, etkinlikte sanatçılar, kurumlar, galeriler, yayınevleri, yazarlar, izleyiciler ile bir arada olmak, paylaşmak, konuşmak hepimize çok iyi geldi.

Gerek tasarım, gerek yayıncılık, gerekse içerik üretimi adına telif konusundaki bakış açınız ve gözlemlerinizi neler olabilir?

Huo Rf: Her yayının kendi iç yapısı var. Bu sebepten yazar kimliğimle çalıştığım kurumlar dışında telif aralığını çok fazla takip edemiyorum. Bu konuda AICA'nın önemi giriyor devreye fakat henüz üyesi değilim. Bu sebeple AICA'nın da iç dinamiğini bilmiyorum. Telif konusu çok çok önemli, çünkü bir emek ve birikim olmadan kelimelerin ortaya çıkması mümkün değil. Bütün bu süreç yazarın zamanı/hayatı demek. Bu sebeple hassas bir konu. Fiyat aralığında yayın ve yazar işbirliğinde/ fikir birliğinde olur o kısım tartışılır. Ama telif bizim de border_less'ta elimizden geldiğince hassas davranmaya çalıştığımız bir konu.

Etkinlik kapsamındaki çok faydalı söyleşilerden çıkarımlarınız da olmuştur...

Huo Rf / M.Gençer: Biz iki konuşmayı kurgulayıp konuşmacılara teklif götürürken en önem verdiğimiz kısım hiç bilmediğimiz ya da hâkim olmadığımız detaylar hakkında konuşmaların sonunda bir fikir sahibi olmaktı. Bizce bu amaca ulaştık. Bandrol ve ISBN konusu çok ilgi gördü mesela, çünkü gerçekten hâkim olduğumuz ve sorguladığımız kısımlar değil. Ama günün sonunda hem kurumların hem de sanatçıların bu detayları bilmesi gerekiyor. Biz hazırlık sürecinde yaptığımız toplantılarda çok fazla şey öğrendik ve öğrenmeye devam ediyoruz, bu alanda deneyimli ve işini çok iyi yapan, alanına hâkim çok önemli isimler var. Bu isimlerin birkaçını bir araya getirip, buluşturduğumuzu düşünüyoruz.

Kişiler ve kurumların kendi kütüphanelerini oluşturma kaygıları, sanat yayınlarını da birer sanat galerisi veya sanat eseri gibi titizlikle oluşturmaya itiyor, bu konuda söylemek istedikleriniz neler?

Huo Rf / M.Gençer: Kitap, dönüp baktığınızda çok büyük bir hatırlatıcı misyon üstlenir. Bu sebeple, her türden kitap birikimi çok değerlidir. Kaygılı, kaygısız, beraberinde getirdikleri çok kıymetli. İlk etkinliğimiz sayesinde buradaki sanat ortamına dair ciddi bir kitap seçkisini katılımcılarımız sayesinde bir araya getirdik. Etkinlikte sanatçı, kurum, vakıf üretimleri yanyanaydı. Doğal olarak, kendiliğinden çok sesli bir yapı oluştu. Etkinliğin bir parçası ise satışa açık olmayan kitaplardı. Bu satışa kapalı masalardan biri SAHA'ya aitti. SAHA şimdiye kadar destek olduğu kitap ve sergi kitaplarını masasında bir araya getirerek izleyiciler ile paylaştı. Bizim için bu birikimi gösteriyor olabilmek önemliydi. Yine satışa açık olmayan sanatçı üretimi ve edisyonu tükenen sergi kitaplarından oluşan bir kitap seçkisi vardı: Pınar Öğrenci, Fail Books, Neslihan Başer, Nur Horsanalı, Ani Çelik Arevyan, İz Öztat, Monitor, Cem Örgen...

Sanat yayıncılığına 'online' bazda bakılınca, örneğin, sanatçı kişisel sayfaları ve e-dergiler ile müze, inisiyatif ve benzeri web adreslerine baktığınızda, Türkiye ve Dünya karşılaştırması yapabilir misiniz?

Huo Rf: Sanatçı, inisiyatif, galeri, dergi, müze, vakıf, dernek, sanat alanını oluşturan her bir parçanın online kimliği çok önemli. Çünkü her internet kullanıcısı en doğru bilgiye öncelikle kurumların/sanatçıların/inisiyatiflerin kendi sayfalarından ulaşabilir. Ben kendi sanatçı web sayfamı yaparken çok minimal, gerektiğinde işlerimle ilgili bilgi içermesine özen gösteriyorum. Doğal olarak takip ettiğim bir sanatçı varsa aynısını ondan da bekliyorum. Aynı zamanda yine programını takip ettiğim kurumları yine web sayfası üzerinden takip ediyorum. Dergileri de artık daha çok online olarak okuyoruz. Bu konuda dünya çapında bir karşılaştırma değil ama beklenti oluyor daha çok, doğru bilgiye ulaşma beklentisi.

**Etkinlik, beraberinde bir iletişim ağı veya örgütlenme getirdi mi?
Katılımcılar bu buluşmayı sürdürebilir halde ilerletebildi mi?**

Huo Rf / M.Gençer: Etkinlikle birlikte çok fazla sanatçı ve kurumla çalışma fırsatı yakalamış olduk. Etkinliğin ilk yılında tüm katılımcı, sanatçı ve kurumlar açısından çok şanslıydık. Etkinlik süresince ve sonrasında olumlu geri dönüşler aldık. Etkinlik sonrası toplantılarımıza başlayıp bir sonraki edisyon üzerine çalışmaya başlayacağız. Biz olabildiğince şeffaf bir etkinlik düzenlemeye çalıştık. Çok fazla fikir aldık, etkinliği geliştirmeye çalıştık. Mutlaka eksikliklerimiz olmuştur.

Etkinlik süresince çok fazla kurum ve sanatçı bir araya gelmiş oldu. Kurumlar belki hiç haberdar olmadıkları sanatçıların kitaplarını görüp, üretimlerini takip etmeye başladı. Bu anlamda bir iletişim başlatabildiğimizi umuyoruz. Çoğu katılımcı etkinliğin bir boşluğu doldurduğunu düşünüyor. Etkinlikten önceki toplantıların bazılarında bu kadar kitap/yayın üretimi olup olmadığı konusunda sorular olmuştu, olduğunu hep beraber gördük. Üretim tabii ki artabilir, biz bu noktada border_less Art Book Days'in teşvik edici bir güç olmasını istiyoruz.

Girişim gelecek yıla hangi derslerle ve beklentilerle hazırlanacak?

Huo Rf / M.Gençer: En kısa sürede geri dönüş toplantılarına başlayacağız. Bir sürü not çıkacaktır ama dediğimiz gibi genel olarak olumsuz bir geri dönüş almadık. Bir sonraki edisyonda sanatçı kitabı sayısının artmasını hedefliyoruz. Yine bir sonraki edisyonun uluslararası olmasını hedefliyoruz. Bunun için görüşmelere başladık.

Özellikle vurgulamak istediğin(iz) bir detay, çağrı veya mesaj var mı ?

Huo Rf / M.Gençer: Kitap fonu etkinliğimizin en önemli parçalarından. Mart ayı içerisinde bir açık çağrı yaptık. 21 kitap başvurusu aldık. Katılım koşullarına uyan bütün başvurular gerçekten çok yetkindi. Bu sene 10.000 TL olarak belirlenen border_less Art Book Days Kitap Fonu, danışma kurulu kararıyla iki proje arasında eşit olarak bölündü. Fon kazananları Didem Özbek "Türkiye Bibliyografyası" ve Karton Kitap x Metehan Özcan "Resimli Bilgi –Ek" oldu. Bir sonraki edisyonda, kitap fonunu daha fazla geliştirmek/genişletmek istiyoruz.

KAZANAN KİTAP PROJELERİ HAKKINDA:

Didem Özbek, “Türkiye Bibliyografyası”

"Yapıtı sözel, işitsel, görsel sanatlara dair okuyucusu, dinleyicisi ya da izleyicisi olan bir çalışma olarak dikkate alırsak, zorunlu ikâmet alanı olan cezaevlerinde izole bir hayat sürmek mecburiyetinde bırakılan 'bazı tutsakların' bu zorlayıcı durumu tersine çevirerek bu süreçte üretimlerine odaklanabiliyor ve en zor koşullarda dahi yaratıcılıklarını sürdürüyor olmaları sadece o sanatçıları değil, bu ortamda üretimini başardıkları sanat işlerini de ayrıcalıklı kılıyor.

Didem Özbek'in border_less Art BookDays Kitap Fonu desteğiyle gerçekleştireceği bu çalışma ilk etapta kapsamlı bir içerik araştırmasına ihtiyaç duyuyor. İlk etapta Özbek 2019'dan 1940'lara Türkiye cezaevlerinde sözel, işitsel ve görsel sanat alanlarında kim, hangi cezaevinde, ne zaman, hangi işleri üretmiş sorularına cevap arayarak kitabın içeriğini derleyecek. 1928 tarihli orijinal Türkiye Bibliyografyası'nı örnek alarak gerçekleştireceği sanatçı kitabındaysa, genel tasarım, sayfa düzeni, cilt, boyut, tipografi ve hatta kullanılan lisan aslının kopyası olacak.

Özbek'in Türkiye cezaevlerinde üretilmiş sanat işleri üzerine derleyeceği bu bilgiler bir ihtisas bibliyografisi formatında ve dönemsel fasiküller halinde bir araya gelerek alfabetik, kronolojik ve gruplanmış listeler halinde bu kitap içerisinde sergilenecek.

KartonKitap X Metehan Özcan, “Resimli Bilgi –Ek”

“Resimli Bilgi –Ek'in ardındaki fikir, kitabın “kitap olma” yolculuğunda kendi kendisini tasarlamasına izin vermekte yatıyor. KartonKitap olarak, Resimli Bilgi Ansiklopedisi'ndeki tesadüfi anlam katmanlarını yeniden yaratmak için Metehan Özcan'ın kendi imgelerini bir duvar yüzeyinde bir araya getirmesi alışkanlığını temel alarak, matbaa dilinde “forma” adı verilen 100x70cm'lik beş tabaka kâğıdı birer “duvar” gibi düşünüp imgeleri bu yüzeyler üzerinde bir araya getirdik.

Yani formanın sayfa olmadan önceki halini; kitabın “kitap olmadan önceki” halini tasarladık. Beş adet forma katlanıp kesilerek iç içe yerleşip kitaba dönüştüğü anda tüm imajlar parçalanıp, kitabın bütününe yayıldı. “Hesaplanmış rastlantısallık” olarak adlandırdığımız bu yöntem ile sayfalar üzerindeki mizansenin tersine çevirerek karşılıklı gelen sayfaların görsel dilini, kitabın kendi başına yaratmasına imkân tanıdık.

Özcan'ın imgeleri, konvansiyonel kitap üretim tekniklerinin tersine çevrildiği bir senaryoda, bu sefer kesintili kadrarla, tuhaf boşluklarla ve düzensizliklerle neredeyse soyut birer görüntülere dönüşüyor. Yalnızca lastik ile bir arada duran sayfalar, her yönden okumaya açık kurgusu ile okuyucunun kendi hikâyesini kurmaya olanak verecek bir serbestlik sunuyor. Resimli Bilgi –Ek, KartonKitap ve Metehan Özcan'ın peşine düştüğü anonim olma haline sâdik kalarak, üç kişinin birlikte kurdukları ortak bir iş olarak sonuçlanıyor.”

Art BookDays 2019 katılımcı kurum ve kişileri:

Ani Çelik Arevyan
Bedri Baykam
buyalnızcabir
Cem Örgen
Cenkhan Aksoy
Cihan Küçük
Ecem Yüksel
Elif Kahveci
Hilal Güler
Huo Rf
İz Öztat
Marina Papazyan
Nancy Atakan
Neslihan Başer
Nur Horsanalı
Özgür Demirci
Pınar Öğrenci

Romina Meriç & Nildem Özçelik
Ufuk Barış Mutlu
Vardal Canış
Yasemin Özcan

Art On İstanbul
Art Unlimited
ARTER
Bandrolsüz
beyond.istanbul MAD
Büro Sarıgedik
DEPO
Dirimart
FAIL Books
FiLBooks
FUAM
Galerist

Huma Kabakçı Koleksiyon Kitapları
Kadın Eserleri Kütüphanesi ve
Bilgi Merkezi Vakfı
Krank Art Gallery
MAS Matbaa
Mixer
Monitor
Mosaic Art Foundation
Ofset Yapımevi
Patika
Performistanbul
PK Design
SAHA
Sanatatak
Sanatorium
SIGNS
Versus Art Project